Persoonsvorm en onderwerp

Ontleden · groep 5–6 · ±9 min · Makkelijk

Naam: ..... Datum: .....

Vandaag leer je: Je vindt de persoonsvorm en het onderwerp in een zin.

Weet je nog?

De **persoonsvorm** (pv) is het werkwoord dat verandert als je de zin in een andere tijd zet (ik loop → ik liep: **tijdproef**) of als je het onderwerp meervoud maakt (de hond blaft → de honden blaffen: **getalproef**).

Maak je van de zin een ja-neevraag, dan komt de pv vooraan (**vraagproef**). Een gewone zin heeft precies **één pv** (plak je twee zinnen aan elkaar met 'en' of 'omdat', dan zijn het er twee).

Het **onderwerp** vind je met de vraag: wie of wat + pv + de rest van de zin?

Het onderwerp en de pv horen bij elkaar: wordt het onderwerp meervoud, dan verandert de pv mee.

Het onderwerp kan uit meer woorden bestaan (mijn oudste zus) en staat in een gewone zin vlak voor of vlak na de pv.

Een zin in de **gebiedende wijs** (Kom hier!) heeft wel een pv, maar geen onderwerp.

VOORBEELD

Mijn oudste zus (onderwerp) leest (pv) een boek.

1 Makkelijk

Schrijf pv onder de persoonsvorm en o onder het onderwerp.

Kies uit: persoonsvorm (pv) onderwerp (o)

Mijn kleine broer | speelt | buiten.

....

2 Makkelijk

Schrijf pv onder de persoonsvorm en o onder het onderwerp.

Morgen | gaan | wij | naar de dierentuin.

....

3 Makkelijk

Schrijf pv onder de persoonsvorm en o onder het onderwerp.

De juf | leest | een spannend verhaal | voor.

....

4 Gemiddeld

Schrijf pv onder de persoonsvorm en o onder het onderwerp.

In de zomer | zwemmen | de kinderen | in het meer.

....

5 Gemiddeld

Schrijf pv onder de persoonsvorm en o onder het onderwerp.

Heb | jij | mijn gum | gezien?

....

6 Makkelijk

Schrijf pv onder de persoonsvorm en o onder het onderwerp.

Oma en opa | wandelen | elke zondag | door het bos.

....

7 Moeilijk

Schrijf pv onder de persoonsvorm en o onder het onderwerp. Let op!

Kom | snel | hier!

....

8 Makkelijk

Waar of niet waar? Zet een kruisje.

	Waar	Niet waar
Als je de zin in de verleden tijd zet, verandert de persoonsvorm.	☐	☐
Het onderwerp staat altijd vooraan in de zin.	☐	☐
Als het onderwerp meervoud wordt, verandert de persoonsvorm ook.	☐	☐
Het onderwerp is altijd één woord.	☐	☐

Hoe ging het? 🙂 😐 ☹️

✂ ---------- Kom je er niet uit? Draai het blad om en lees de tip bij jouw nummer. ----------

Hulpkaart

1. Zet de zin in de verleden tijd. Welk woord veranderd?

2. Het onderwerp staat hier niet vooraan. Vraag: wie gaan er?

3. Maak er een ja-neevraag van. Welk woord komt dan vooraan?

4. Maak het onderwerp enkelvoud. Welk werkwoord verandert dan mee?

5. Dit is al een ja-neevraag, dus de pv staat al vooraan. Wie heeft iets gezien?

6. Het onderwerp kan uit twee mensen bestaan.

7. Dit is een opdracht (gebiedende wijs). Lees het kader bovenaan nog eens.

8. Kijk naar de zinnen die je net hebt ontleed.

© BrainBite

Antwoorden: Persoonsvorm en onderwerp

Voor de ouder · groep 5–6 Makkelijk

Vandaag leer je: Je vindt de persoonsvorm en het onderwerp in een zin.

Kijk samen na en vraag bij een fout eerst: hoe heb je dat bedacht? Gebruik de tip voordat je het antwoord geeft.

1. Mijn kleine broer = onderwerp (o) · speelt = persoonsvorm (pv) · buiten.
   Tip: Zet de zin in de verleden tijd. Welk woord verandert?
2. Morgen · gaan = persoonsvorm (pv) · wij = onderwerp (o) · naar de dierentuin.
   Tip: Het onderwerp staat hier niet vooraan. Vraag: wie gaan er?
3. De juf = onderwerp (o) · leest = persoonsvorm (pv) · een spannend verhaal · voor.
   Tip: Maak er een ja-neevraag van. Welk woord komt dan vooraan?
4. In de zomer · zwemmen = persoonsvorm (pv) · de kinderen = onderwerp (o) · in het meer.
   Tip: Maak het onderwerp enkelvoud. Welk werkwoord verandert dan mee?
5. Heb = persoonsvorm (pv) · jij = onderwerp (o) · mijn gum · gezien?
   Tip: Dit is al een ja-neevraag, dus de pv staat al vooraan. Wie heeft iets gezien?
6. Oma en opa = onderwerp (o) · wandelen = persoonsvorm (pv) · elke zondag · door het bos.
   Tip: Het onderwerp kan uit twee mensen bestaan.
7. Kom = persoonsvorm (pv) · snel · hier!
   Tip: Dit is een opdracht (gebiedende wijs). Lees het kader bovenaan nog eens.
8. 1: Waar · 2: Niet waar · 3: Waar · 4: Niet waar
   Tip: Kijk naar de zinnen die je net hebt ontleed.

© BrainBite